

Képviselő-testületi előterjesztés

2019. szeptember 25.

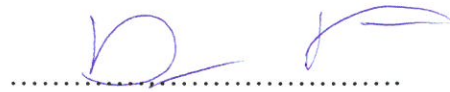
Tárgy: Tájékoztató Makó Város Önkormányzat
Képviselő-testülete 2014-2019. évi
Gazdaságfejlesztési Programjának
végrehajtásáról

Előterjesztő: Farkas Éva Erzsébet polgármester

Ügyiratszám: I/812-1/2019

Melléklet: Tájékoztató

Készítette: Makói Polgármesteri Hivatal Innovációs és
Városfejlesztési Iroda

dr. Bakos Tamás

Témafelelős:

dr. Bakos Tamás
irodavezető-helyettes

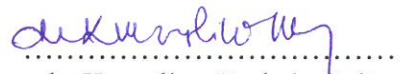
Az előterjesztést látta:

.....
.....

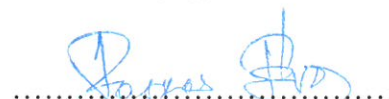
Véleményezésre megküldve:

minden bizottság

**Törvényességi véleményezésre
bemutatva:**

.....
dr. Kruzslicz-Bodnár Gréta
jegyző

**A napirend előterjesztőjének
jóváhagyása:**

.....
Farkas Éva Erzsébet
polgármester

MAKÓ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

Ikt.sz: I/812-1/2019

Üi.: dr. Bakos Tamás

Előterjesztés

Tárgy: Tájékoztató Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2014-2019. évi

Gazdaságfejlesztési Programjának végrehajtásáról

Melléklet: Tájékoztató

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete

M a k ó

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 2015. április 20-ai ülésén elfogadta Makó Város Önkormányzatának Gazdaságfejlesztési Programját a 2014-2019. évekre.

A Képviselő-testület megbízatása 2019. október 13-án lejár, ennek megfelelően a Gazdaságfejlesztési Program megvalósításáról a ciklus utolsó ülésén tájékoztatót terjesztünk a Képviselő-testület elé.

A Gazdaságfejlesztési Programban megfogalmazott célok döntő többsége teljesült. Makó városa a program által kiszámítható gazdaságfejlődési pályára állt, ami stabilitást és biztonságot nyújt mind a helyi lakosságnak, mind a városban működő vállalkozásoknak, egyházi-, illetve civil szervezeteknek.

Tisztelt Képviselő-testület!

Tekintettel a jelen önkormányzati ciklus közeledő befejezésére, a Tisztelt Képviselő-testület elé terjesztem a hatályos 2014-2019. évi Gazdaságfejlesztési Program végrehajtásáról szóló részletes tájékoztatót és javaslom annak elfogadását.

HATÁROZATI JAVASLAT

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2014-2019. évi Gazdaságfejlesztési Program végrehajtásáról szóló részletes tájékoztatót megtárgyalta és elfogadta.

Erről értesítést kap:

- Makó Város Polgármestere
- Makó Város Jegyzője
- Makói Polgármesteri Hivatal- Innovációs és Városfejlesztési Iroda
- Irattár

M a k ó, 2019. szeptember 20.

Farkas Éva Erzsébet
polgármester

Tájékoztató Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2014-2019. évi Gazdaságfejlesztési Programjának végrehajtásáról

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.

Előzőeket figyelembe véve Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 2015. április 20-ai ülésén elfogadta Makó Város Önkormányzatának Gazdaságfejlesztési Programját a 2014-2019. évekre.

Az önkormányzat által meghirdetett program a város lakossága és vállalkozói, civil szervezeti iránt érzett felelősség és biztonság megteremtése jegyében fogalmazódott meg. A gazdasági programban megfogalmazott célok megvalósítása a 2014-2020 uniós programozási ciklusban rendelkezésre álló támogatási források felhasználásával és jelentős városi költségvetési szerepvállalással valósultak meg. A programelemek jelentős rész már jelen ciklusban megvalósult, de több városstratégiai szempontból meghatározó feladat megvalósítása kezdeti, tervezési fázisban van, melyek megvalósítás a következő években valósul meg.

Makó Város Önkormányzatának pénzügyi gazdálkodása

A helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetés, melyben a képviselő-testület az adott költségvetési évre vonatkozóan meghatározza a gazdálkodással kapcsolatos teendőket, a szükséges előirányzat kereteket.

A tervezés célja annak biztosítása, hogy a tervezett bevételek közgazdaságilag megalapozottan, a tervezett kiadások kizárólag a közfeladatok megfelelő ellátásához szükséges mértékben kerüljenek jóváhagyásra.

A helyi önkormányzatok központi finanszírozása 2019. évben is a korábbi években kialakított, az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó, feladatalapú támogatási rendszerben történik.

Az önkormányzat költségvetési bevételei között kell megtervezni a helyi önkormányzat bevételeit, így különösen a helyi adóbevételeket, a normatív hozzájárulásokat, támogatásokat, a központi költségvetésből származó egyéb költségvetési támogatásokat, és elkülönítetten az európai uniós forrásból finanszírozott támogatással megvalósuló programok, projektek bevételeit.

A jelenlegi és várható gazdasági, pénzügyi helyzetben a 2019. évi gazdálkodás során továbbra is előtérbe kellett helyezni az alábbi szempontokat:

- a közfeladatokat ellátó intézményrendszer és a hivatal biztonságos működésének biztosítása, különös tekintettel az alapfeladatokra,
- a gazdálkodás során folyamatosan ügyelni kell a bevételek és kiadások egyensúlyára,
- az önkormányzat valamennyi területén racionális, hatékony, eredményes gazdálkodást kell folytatni,
- törekedni kell a tervezett bevételek teljes körű beszedésére, és az esetleges új bevételi források felkutatására,
- pályázati lehetőségek felkutatása, kihasználása.

2019. évi bevételeink meghatározó tényezői:

Működési bevételek: 1.358.143 e Ft

Működési célú támogatások államháztartáson belülről: 869.953 e Ft

Helyi önkormányzatok működésének támogatása: 132.006 e Ft

Felhalmozási bevételek: 1.760.000 Ft

Vagyoni típusú adók: 1.652.000 e Ft

2019. évi kiadásokat meghatározó tényezők:

A személyi juttatások meghatározó részét képezik a kiadásoknak. Emellett alapvető feladat, hogy az önkormányzat intézményeinek zavartalan működést a takarékoság maximális figyelembevételével biztosítsa, működőképességének megőrzése és a törvényben foglalt előírásainak betartása mellett.

A dologi kiadások a 2018. évi költségvetési szinten kerültek tervezésre.

Beruházásokra, fejlesztésekre az önkormányzat továbbra is erejéhez mérten a lehető legtöbb forrást biztosít.

Az önkormányzat szociális kiadásainak megtervezésekor is a 2018. évben kifizetett önkormányzati támogatások kerültek figyelembevételre.

Ezen felül az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a Makón működő civil szervezet, sport szervezetek, egyházak támogatására.

Előzőket figyelembe véve Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2019. évi költségvetésének

bevételi és kiadási főösszegét	7.275.559 e Ft-ban
működési költségvetési bevételeit	1.358.143 e Ft-ban
működési költségvetési kiadását	3.295.204 e Ft-ban
működési költségvetési egyenlegét	1.937.061 e Ft-ban

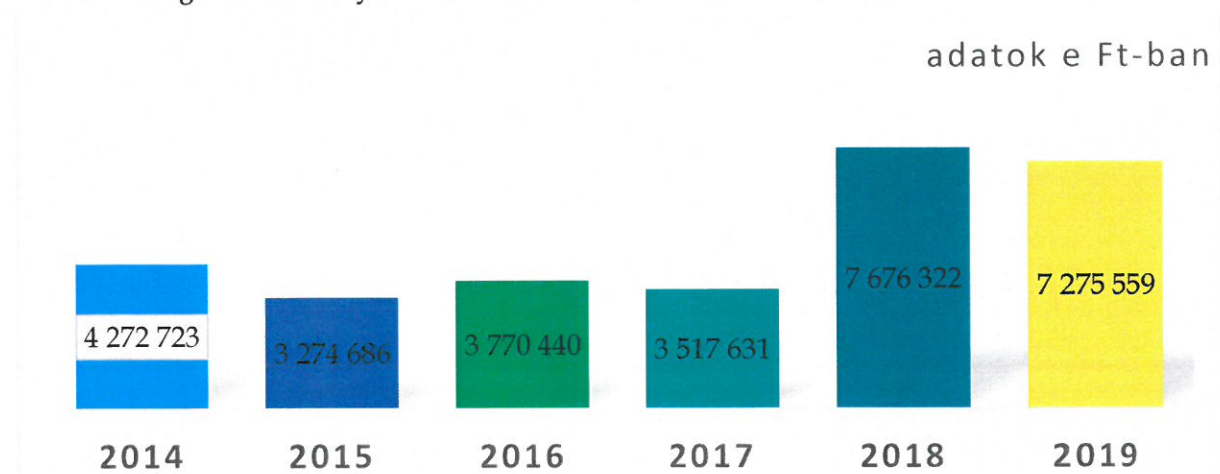
-

felhalmozási költségvetési bevételeit	5.706.316 e Ft-ban
felhalmozási költségvetési kiadását	3.980.355 e Ft-ban
felhalmozási költségvetési egyenlegét	1.725.961 e Ft-ban

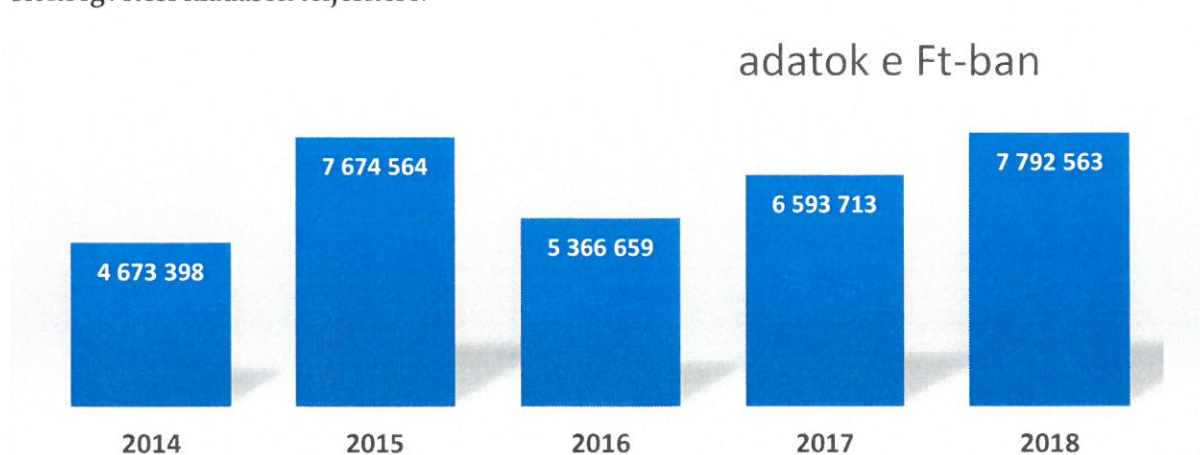
állapította meg.

Az elmúlt évek költségvetéseinek főbb adatait összehasonlítható módon a következő diagrammok tartalmazzák:

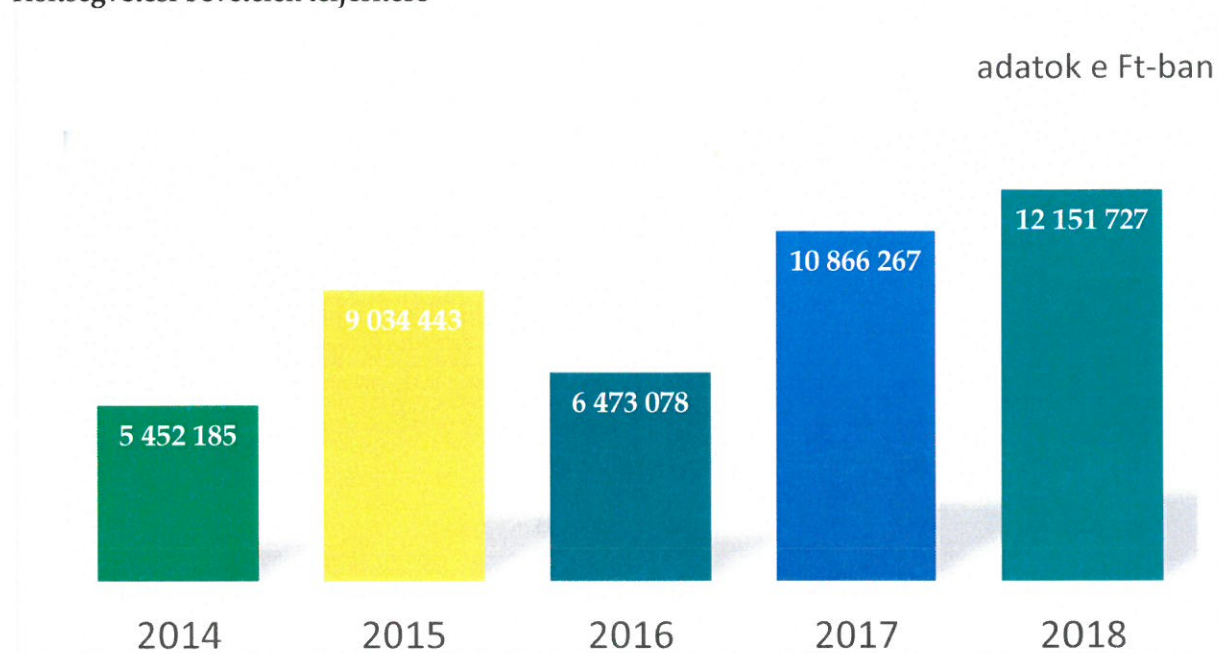
Eredeti költségvetési előirányzatok alakulása:

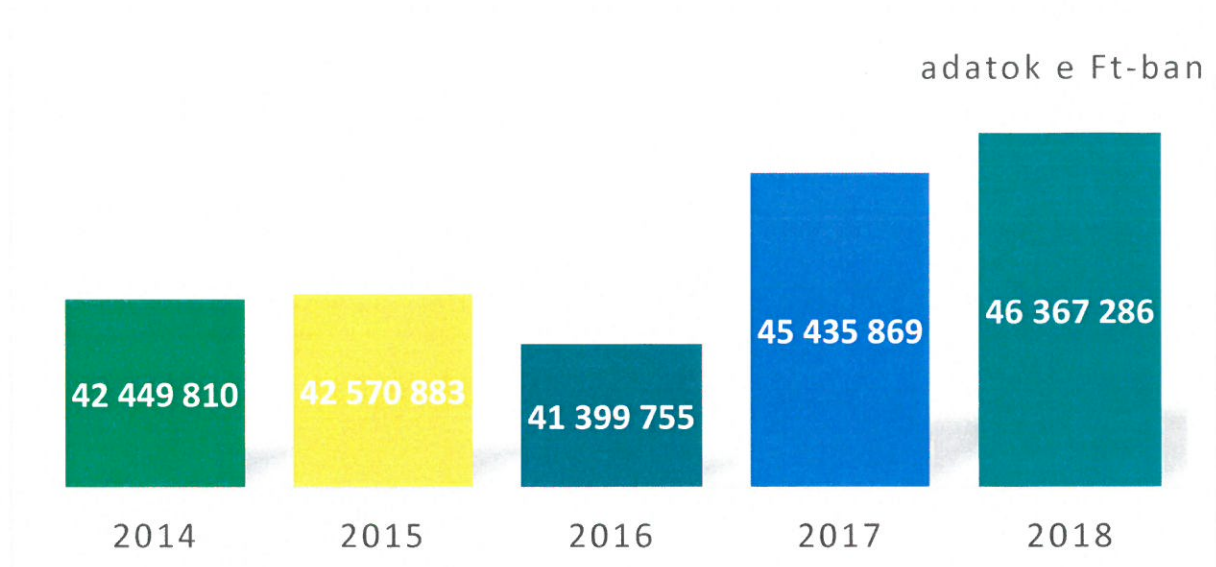
Költségvetési kiadások teljesítése:

Költségvetési bevételek teljesítése

Mérleg főösszeg alakulása a 2014-2018. években:

Makó Város Önkormányzatának helyi adópolitikája

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény pontosan meghatározza azon helyi közügyeket, helyi feladatokat, melyeket az önkormányzatoknak kötelezően kell ellátniuk, ezeken felül a helyi önkormányzatok önként is vállalhatnak további feladatokat.

E feladatoknak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodása feltételeinek megteremtését. A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere. Ez a települési önkormányzat számára lehetőséget teremt a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására.

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete - élve az Alaptörvény és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény adta lehetőségekkel-, a helyi adókról szóló 51/2011. (XII.15.) önkormányzati rendeletével szabályozza Makó város illetékességi területén hatályos helyi adók rendszerét, mely az önkormányzat költségvetésének stabilitásában, kiszámíthatóságában lényeges szerepet játszik.

2015 óta új adónem nem került bevezetésre, adóemelés egyik adónemben sem volt.

Az új városvezetés első intézkedései között szerepelt - többek között - a városi rezsicsökkentés, melynek megvalósítása érdekében Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2014. évi döntése nyomán a mezőéri járulék mértéke 2015. évre a felére csökkent.

A városi rezsicsökkentést tovább folytatva a képviselő-testület 2016. évi döntésével 2017. évtől a mezőéri járulék megszüntetésre került, mentesítve ezen járulék fizetési kötelezettség alól a mintegy 3100 földtulajdonost, földhasználót.

Az egyes helyi adónemek alakulása

Építményadó

Makó város illetékességi területén 2004. évben került bevezetésre az építményadó, melyet a vállalkozási célt szolgáló épületek, épületrészek után kell fizetni. Az építményadóban az épületek, épületrészek után 2019. évtől alkalmazható adómaximum 1.898.- Ft/m²/év. A jelenleg érvényben lévő helyi rendelet szerint az adó felső mértéke **kiemelt területen 980.- Ft/m²/év, egyéb területen 550.- Ft/m²/év.**

Adóemelés az elmúlt 5 évben nem történt.

Adózók száma: 732

Adótárgyak száma: 1656

Telekadó

Makó város illetékességi területén 1992. évben került bevezetésre a telekadó fizetési kötelezettség. A telekadót érintően 2019. évtől alkalmazható adómaximum 345.- Ft/m²/év. A jelenleg hatályos helyi rendelet szerint a magánszemélyek főszabály szerint 1.- és 2.- Ft-ot, a vállalkozások 23-90.- Ft-ot fizetnek egy m² telek után.

Adózók száma: 2037

Adótárgyak száma: 4167

Magánszemélyek kommunális adója

Makó városában a magánszemély kommunális adója 1992. évben került bevezetésre. A 2019. évtől alkalmazható adómaximum ebben az adónemben 29.340.- Ft/adótárgy/év. A jelenleg hatályos önkormányzati rendelet szerint az adó mértéke **házak, lakások után 11.200.- Ft/adótárgy/év, egyéb épületek (garázsok, üdülők, tanyák, Lesiben lévő építmények) után 8.500.- Ft/adótárgy/év.** A rendelet értelmében a 65. életévüket betöltött tulajdonosok, bérlők mentesülnek a kommunális adó fizetési kötelezettség alól, melyet a korhatár betöltését követő évtől lehet igénybe venni.

Adózók száma: 9785

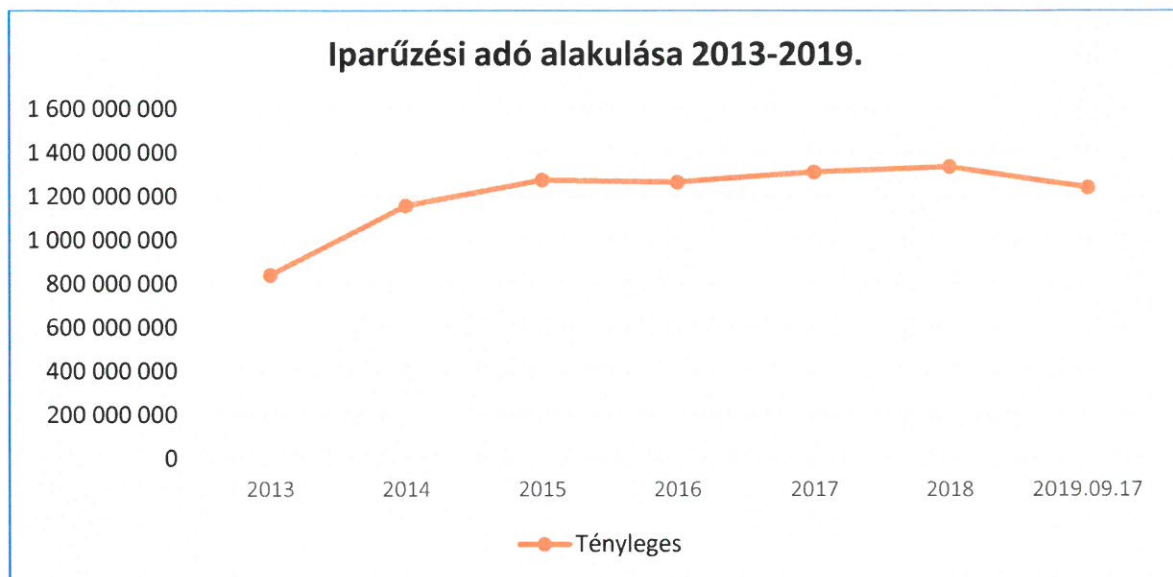
Adótárgyak száma: 18647

Helyi iparüzési adó

A helyi iparüzési adót 1996. évtől Makó város illetékességi területén az állandó vagy ideiglenes jelleggel vállalkozási tevékenységet végző gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók, őstermelők, a törvényi előírásnak megfelelően a számított adóalap után fizetik. A helyi iparüzési adó **mértéke** az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az **adóalap 2%-a**, ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén 5.000.-Ft/naptári nap.

A képviselő-testület 2015. évi döntése szerint 2016. évtől a házi orvos, védőnő vállalkozók mentesek a helyi iparűzési adó megfizetése alól, amennyiben az adóalapjuk nem haladja meg a 20 millió forintot.

Adózók száma: 2887

Idegenforgalmi adó

Az idegenforgalmi adót 1997. évtől a szálláshelyet igénybevevő vendégek fizetik meg a szállás árában. A vállalkozó ezt a beszedett adót fizeti meg a havi bevallása alapján. A 2019. évtől alkalmazható adómaximum 517.- Ft/fő/vendégéjszaka. Makó városában ez a mérték **300.- Ft/fő/vendégéjszaka**.

Gépjárműadó

A gépjárműadót személygépjárművek után teljesítmény és gyártási év szerint, míg tehergépjárművek és pótkocsik után az önsúly és raksúly alapján számított súly szerint fizetik az adózók. A gépjárművek adóztatása a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény szerint adatszolgáltatás alapján történik. A beszedett gépjárműadónak 40%-a marad az önkormányzatoknál, 60%-a a központi költségvetés bevételeit képezi.

Adózók száma: 7606

Adótárgyak száma: 10740

Kintlévőségek csökkentése, végrehajtási eljárások:

A fennálló hátralékok behajtása érdekében a jogszabályok által biztosított végrehajtási cselekményeket alkalmazunk.

2015. évben bankszámlák elleni inkasszót 128 esetben alkalmaztunk, gépjárművek forgalomból való kitiltását 20, lefoglalását 70 esetben kezdeményeztünk.

2017. évben bankszámlák elleni inkasszót 117 esetben alkalmaztunk.

2018. évben bankszámlák elleni inkasszót 203 esetben alkalmaztunk, ezen kívül 212 jövedelem letiltást, gépjárművek forgalomból való kitiltását 13, lefoglalását 94 esetben kezdeményeztünk.

Hátralékok alakulása évenkénti bontásban:

2014.12.31-i állapot: 241.977.828.- Ft

2015.12.31-i állapot: 255.592.389.- Ft

2016.12.31-i állapot: 279.270.228.- Ft

2017.12.31-i állapot: 203.756.804.- Ft

2018.12.31-i állapot: 185.158.825.- Ft

Az intenzív végrehajtási cselekmények eredményeként a 2014. évi emelkedés után 2018. év végére a kintlévőségek csökkentek.

Élhetőbb város kialakítása

Munkahelyteremtés

Makó Város Önkormányzata közvetlen úton korlátozott mértékben tudja befolyásolni a foglalkoztatást. A munkahelyteremtés feltételei jelentős mértékben tőlünk független tényezőkön múlnak.

Cél, egy erős helyi vállalkozói réteg kialakulása volt, valamint, hogy a jogszabályi kereteken belül mindent megtegyünk annak érdekében, hogy a beruházások megvalósítása során a kivitelezésekbe helyi vállalkozókat tudjunk bevonni.

Az elmúlt öt évben a helyi vállalkozókkal eredményes együttműködést tudtunk kialakítani, évek óta a járdaprogram helyi vállalkozók bevonásával tud megvalósulni, de a városban folyó nagyobb beruházások kivitelezői között is számos esetben megjelennek. **Összességében a tárgyi önkormányzati ciklusban a helyi beruházások megvalósításával kapcsolatban 1,5 mrd Ft-nyi összeget helyi vállalkozások nyertek el a beszerzési eljárások során.**

A 2018-as évet Makó Város Önkormányzata a „Vállalkozók évének” nyilvánította, jelezve ezzel is, hogy milyen meghatározó szerepet töltenek be a vállalkozók a település életében. Ezzel összhangban került sor a Széchenyi utca 25. szám alatti ingatlan használatba adására a Marosmenti Vállalkozók Szövetsége részére, egy „Vállalkozói kaszinó” kialakítása érdekében. Az Egyesület a Makón és a Makói Járásban működő vállalkozások tevékenységének bemutatására, népszerűsítésére törekszik, ami által hozzájárulhat a kis-, és középvállalkozások gazdasági versenyképességének növeléséhez, pénzügyi-, gazdasági információk

megszerzéséhez, továbbításához, a partnerkapcsolatok kiszélesítéséhez, szabad beszállítói kapacitások lekötéséhez. Valamint szintén ezt a célt szolgálja, hogy a Hagymafesztivál keretében egy Vállalkozói szigetet hoztunk létre, ahol 2019. évben már mintegy 30 vállalkozó mutatkozhatott be, valamint pódiumbeszélgetésekkel segítették munkájukat. Ebben az évben kerül átadásra a volt Galamb-lerakat épületén levő „Ford -fal”.

Szintén a vállalkozók támogatására döntött úgy a Képviselő-testület, hogy azon vállalkozók részére, akik makói székhellyel rendelkeznek és az önkormányzattól bérlik üzlethelyiségüket, amennyiben az önkormányzat felé tartozással nem rendelkeznek, úgy részükre a bérleti díjból 20 % kedvezményt biztosít.

A vállalkozások betelepülésének, működési feltételeik javításának érdekében Makó Város Önkormányzata két pályázatot nyújtott a helyi ipari park fejlesztése tárgyában. A TOP-1.1.1-15. „Ipari Parkok fejlesztése” konstrukció keretében. A támogatás nettó összege 200 millió forint. A pályázat során kiépítésre került a 10405/21 hrsz-on kiszolgáló út ehhez kapcsolódó közmű kialakítások továbbá a megvalósítási helyszínek között felsorol ingatlanokat érintő gáz és elektromos csatlakozási pontok is kiépültek. A TOP-1.1.1-16. „Ipari parkok, iparterületek fejlesztése” konstrukció keretében. A támogatás nettó összege **200 millió** forint. Az 10405/35 hrsz.-on útépítés valósult meg, illetve az imént említett helyrajzi számon és a 10405/21 hrsz.-on csapadékvíz elvezetés, szennyvízelvezetés, hírközlési alépítmény, valamint az úthoz kapcsolódó közvilágítás került kiépítésre.

Több foglalkoztatást ösztönző támogatási forrás is elérhető a vállalkozások számára a településen . A TOP-5.1.2-15-CS1-2016-00002 azonosítószámú, „Makói Paktum – helyi foglalkoztatási együttműködések kialakítása” című projekt támogatási szerződése 2017. augusztus 8-án került aláírásra, amely 474.000.000 forintos támogatási összeggel, 100%-os támogatási intenzitással köttetett meg, a térségi foglalkoztatás növelése érdekében. A projekt kéttagú konzorciumban valósul meg. Makó Város Önkormányzata vezetőként, míg a Csongrád Megyei Kormányhivatal konzorciumi tagként vesz részt benne. A Csongrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya által kezelt GINOP-5.1.1-15-2015-00001 Út a munkaerőpiacra, GINOP 5.2.1-14-2015-00001 Ifjúsági Garancia, GINOP-6.1.1-15-2015-00001 Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése, GINOP 5.3.10-17 Létszámleépítések megelőzése és kezelése elnevezésű projekteken is lehetőség nyílik helyi szinten a vállalkozások részére munkahely teremtési, illetve megtartási támogatási forrásokat felhasználni, továbbá önálló vállalkozásokat indítani. A Csongrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya az önkormányzattal szoros együttműködésben segíti a vállalkozásokat ezen források felhasználásában.

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának 2019. augusztus végén **384 fő** makói lakos szerepelt a nyilvántartásában, a járásban regisztrált 779 fő 49%-a. 2010 augusztusában 1 363 **nyilvántartott makói álláskereső** volt a regisztrációban, vagyis kilenc év alatt **72%-kal** csökkent a számuk.

A települési **munkanélküliség** mérésére alkalmazott **ún. relatív mutató** (a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú, 15-64 éves népesség százalékában) Makó városban a 2010. augusztusi 8,45%-ról 2019 augusztusának végére **2,46%-ra** csökkent.

Népességmegtartás

Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a fiatalok városban maradására, a családok és a gyermekek támogatására. A város vezetésének az elmúlt négy évben megtett intézkedései közül számos ezt a célt szolgálja, törekvéseinek pedig 2018. évben Családbarát Önkormányzati Díj odaítélésével ismerték el.

Makó város legfőbb családbarát intézkedései közé tartozik:

- fecskelakások kialakítása fiatal párok számára,
- ingyen telkek ajándékozása a családosok részére,
- ingyenes házasságkötés a településen,
- házasság hetének megszervezése,
- újszülöttek támogatása,
- babafa ültetés,
- szülőklub működtetése,
- ingyenes báranyhimlő elleni oltás,
- széleskörű bölcsődei és óvodai ellátás biztosítása,
- nyári tábor biztosítása gyermekeknek „pót nagyikkal”,
- ingyenes táborozási lehetőség a makói József Attila Múzeumban,
- európai szabványoknak megfelelő játszóterek kialakítása,
- beiskolázási támogatás,
- nyári ingyenes gyermekétkeztetés,
- mozgáskorlátozott játszótér kialakítása,
- Ifjúsági Színtér létrehozása (gyermek programok, foglalkozások szervezése),
- Makó Számít Rád tanulmányi ösztöndíj,
- Bursa Hungarica tanulmányi ösztöndíj,
- Család és KarrierPont működtetése

Egyes intézkedések részletezése

Fecskelakások kialakítása fiatal párok számára

Az önkormányzat a fiatal párok, családok helyzetének javítása érdekében ún. "Fecskeház" jellegű lakóház programjának kidolgozása mellett döntött. A Fecskeház kialakításának helyéül a Fűrész utca 28. szám alatti 6 lakásos társasház lett kijelölve. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2018. júniusában tartott testületi ülésén döntött a Fecskelakás Konceptió elfogadása mellett, majd az új bérlők 2018. november hónapjától költöztek be a lakásokba.

Ingyen telkek ajándékozása a családosok részére

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete a családok lakáshelyzetének javítása és a városban történő hosszú távú letelepedésük elősegítése érdekében úgy határozott, hogy elidegeníti az erre a célra kijelölt közművesített önkormányzati tulajdonú építési telkeket.

Pályázhatnak azok a városban életvitelszerűen és hosszú távon letelepedni kívánó házaspárok vagy élettársak akik az alábbi konjunktív feltételeknek megfelelnek:

- a pályázat benyújtásának napján legalább az egyikük életkora nem haladja meg a 40. életévet, és
- legalább 1 gyermeket nevelnek (szülői felügyeletet gyakorolnak), vagy várnak, vagy vállalnak és
- 30 napnál nem régebbi okirattal igazolják, hogy legalább az egyikük – legalább 180 napja folyamatosan az egészségbiztosítás nyilvántartásában a társadalombiztosítás ellátására és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. §-a szerint – a közfoglalkoztatott jogviszonyt ide nem értve – biztosítottként szerepel – beleértve azt is, ha a legalább 180 nap folyamatos biztosításban legfeljebb 30 nap megszakítás van, és
- vállalják, hogy a kapott telken új lakóingatlant létesítenek.

2016. évben 3 db Velnök utcai közművesített telek került hasznosításra. 2017. évben 3 db Szerecsen utcai közművesített telek került hasznosításra

Jelenleg már csak 1 db telek áll rendelkezésre a Szerecsen utcában, erre a 2019. szeptember havi képviselő-testületi ülés keretében újra pályázatot ír ki a képviselő-testület, tekintettel arra, hogy ismét van érdeklődő fiatal pár.

Ingyenes házasságkötés a településen

Az anyakönyvvezető térítésmentesen működik közre a hivatali helyiségben tartandó anyakönyvi eseményen Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatának 2. függelékében szereplő Makói Polgármesteri Hivatal Ügyrendjében meghatározott hivatali munkaidőn belül.

Makó város közigazgatási területén díjmentes az anyakönyvi események megrendezése esetén az ünnepség céljára megfelelően berendezett hivatali helyiség. Hivatali munkaidőn kívül hivatali helyiségben és hivatali helyiségen kívül tartandó anyakönyvi esemény térítésmentesen igénybe vehető, amennyiben a házasulandó felek közül legalább az egyik rendelkezik makói lakóhellyel.

Újszülöttek támogatása

Makó Város Grémiuma 2003-ban döntött arról először, hogy minden helyi újszülöttet megajándékozik egy akkor 10 000 forint értékű Prepaid ajándékkártyával, amelynek összegét a szülők felvehették, de gyarapítani nem lehetett.

A makói Képviselő-testület 2010. szeptemberében ezt az összeget 40 000 forintra emelte, majd 2014-ben további 5000 forintot tett még rá, így 45 000 forint lett ez a támogatási forma.

2015-ben az új városvezetés egyik legelső intézkedése volt, hogy megemelte a támogatás összegét, így már 100 000 forintot osztott ki fejenként az újszülöttek szüleinek. Az újszülöttek támogatását Makó Város Önkormányzata rendkívüli települési támogatás formájában nyújtja.

Év	Újszülöttek támogatásában részesülők száma	Támogatás összege
2015	174	16 120 000 Ft
2016	205	20 500 000 Ft
2017	214	21 400 000 Ft
2018	223	22 300 000 Ft

A támogatás egy évben 2 alkalommal, ünnepélyes keretek közt kerül átadásra.

Babafa ültetés

A város vezetése folytatva a hagyományt minden évben fát ültetett minden makói újszülöttnak. Ezzel együtt emléklapot és kis locsolót kapnak a kisgyermek szülei, annak jelképeként, hogy a város célja a gyermekek Makón maradásának elősegítése.

Szülőklub működtetése

A Makói Óvoda a gyermekek gondos nevelése mellett a szülők számára is kínál programokat. A havonta megrendezésre kerülő szülőklub célja, hogy kötetlen hangulatban beszélgessenek gyermekeink fejlődéséről, az esetleges megakadásokról, nehézségekről.

A szülő-klub lehetőséget ad, a szülőknek, hogy megosszák egymással gondjainkat, vagy akár jól bevált módszereket és sikertörténeteket hallgassanak egymástól. A felmerülő kérdésekre pedig szakmai segítséget kaphatnak az érdeklődők. A foglalkozások minden hónap első keddjén, 14:30-16 óra között vannak Makón, az Erdélyi püspök u. 8. szám alatti óvodaépületben. A beszélgetéseket Heimann Ágnes óvodapszichológus vezeti.

Ingyenes bárányhimlő elleni oltás

A mennyiben a szülei igénylik Makó városában ingyenes bárányhimlő elleni védőoltásban részesülhetnek az óvodába készülő gyermekek. Ez a legveszélyeztetettebb korosztály mivel legtöbbször ekkor kerül közösségbe először. A gyermekek többsége, mintegy háromnegyede (leggyakrabban 3 és 10 éves kor között) átesik a bárányhimlőn.

A bárányhimlő elleni védettség kialakulásához két védőoltás szükséges melyek piaci ára közel 20.000,-Ft. Ennek költségét Makó Város Önkormányzata fizeti. Az ingyenes

védőoltásra jogosult gyermekek szüleit az önkormányzat minden évben tájékoztatja a lehetőségről.

A védőoltási program sikeres végrehajtása érdekében az Önkormányzat együttműködik a város házi gyermekorvosával, akik a bárányhimlő elleni védőoltást a praxisukba tartozó gyermekeknek ingyenesen adják be.

A gyermekek szüleinek a védőnők adnak szakmai felvilágosítást a védőoltással kapcsolatban.

A védőoltás program 2016. évben indult és azóta minden évben meghirdetésre került.

program éve	jogosultak száma	részvevők száma	program költsége
2016	369	115	1.840.000,-Ft
2017	208	70	1.213.500,-Ft
2018	231	105	1.719.900,-Ft

Széleskörű bölcsődei és óvodai ellátás biztosítása

Makó Város Önkormányzata az 1997.évi XXXI. törvényben foglaltaknak megfelelően, a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény által biztosítja a Család- és Gyermejjóléti alapellátásokat.

A makói önkormányzat jelenleg két tagintézményben biztosít bölcsődei ellátást: a Kálvin utcai bölcsődében, 4 csoportszobában 48 férőhelyen és a Búza utcai bölcsődében, 4 csoportszobában 54 férőhelyen. A két helyen összesen tehát 102 férőhelyre van működési engedélye az önkormányzat által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézménynek.

2012-ben az önkormányzati bölcsődéknek versenytársa is akadt: a belvárosi református egyházközség megnyitotta a Kálvin téren a Szivárvány bölcsődét 24 férőhellyel.

A két önkormányzati bölcsőde közül a korszerűbb a Búza utcai: 2012-ben avatták, tervezésében Makovecz Imre Kossuth-díjas építész is részt vett.

Makó város területén 5 óvodai nevelést végző intézmény 9 telephellyel 10 épületben végzi a 3-6 éves korú gyermekek gondozását, nevelését.

Az 5 intézményből 1 önkormányzati, 1 állami, 3 egyházi fenntartású.

- A Makói Óvoda összesen 5 épületben működik, fenntartója Makó Város Önkormányzata.
- A Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola Pápay Endre Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai

Módszertani Intézmény fenntartója a Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ.

- A Bárka Református Óvoda fenntartója Makó-Belvárosi Református Egyházközség
- A Szikszai György Református Óvoda fenntartója a Makó-Újvárosi Református Egyházközség
- A Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda fenntartója a Szeged-Csanádi Egyházmegye
- Csongrád Megyei Pedagógia Szakszolgálat Makói Intézménye

A Makói Óvoda Kálvin Téri Tagintézményének **új tornaszobáját** önkormányzatunk az idei nevelési év kezdetére a költségvetés terhére 11,2 millió forintból alakított ki. Nagy öröm számunkra, hogy az óvoda négy tagintézményében közel 500 gyermek veszi igénybe az óvodai ellátást, mely annak is köszönhető, hogy immár 20 csoportban foglalkozhatnak velük az óvodapedagógusok. Családbarát Önkormányzatként fontosnak tartjuk, hogy minél komfortosabb közeget teremtsünk a gyermekeknek, éppen ezért 2015 óta közel 50 millió forintot fordítottunk karbantartási és felújítási munkálatokra, valamint infrastrukturális fejlesztésekre, eszközbeszerzésekre. Mindemellett pályázati forrásoknak köszönhetően további 40 millió forint állt rendelkezésre többek között humán szolgáltatások és kapacitások fejlesztésére, illetve óvodai szociális segítő tevékenységre.

Szintén a családok helyzetének megkönnyítése érdekében biztosítottunk új **központi „otthont”** a **Makói Egyesített Népjóléti Intézmény számára**. A Tinódi utca 8/A szám alatt augusztus 22-én nyitotta meg kapuit az intézmény. A kisebb átalakításokat és az akadálymentesítést követően az ingatlan helyt ad a Béke utcai központnak; a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés és a tanyagondnoki szolgálat feladatellátásainak; a család- és gyermekjóléti szolgálatnak; valamint a család- és gyermekjóléti központnak. Közös célunk, hogy az integrált intézmény széttagoaltságát csökkentve, a mintegy negyven szakember közelsége és a szolgáltatások egy helyen való elérése hatékonyabb munkavégzést eredményezzen. Továbbá a költözésnek köszönhetően a Deák Ferenc utcai Időskorúak Átmeneti Gondozóháza felszabadult épületegységében a szolgáltatás bővítését tervezzük, így a jelenlegi 32 férőhely mellé 8 új férőhely létesülhet.

Nyári tábor biztosítása gyermekeknek „pót nagyikkal”

Minden évben ingyenes nyári tábort szerveznek a makói pótnagymamák. A lehetőségnek a szülők nagyon örülnek, ugyanis öt napon keresztül vigyáznak a gyermekeikre az önkormányzat által biztosított helyszínen.

A tábor kitalálója, Bakacsi Pálné segítőivel vigyáz a gyerekekre. Margó néninek az önkormányzat és sok szponzor is segít, hogy minden évben elindulhasson a rászoruló gyermekek ingyenes tábora. Minden héten más iskolából érkezik húsz,

illetve a SZIGNUM-ból öt, 1-5. osztályos általános iskolás. A gyermekek részére az önkormányzat biztosít ingyenes étkezést.

Ingyenes táborozási lehetőség (ingyenes étkezéssel) a makói József Attila Múzeumban

A József Attila Városi Könyvtár és Múzeum minden évben egész nyáron szervez táborokat a gyermekek számára változatos témákban melyek közül mindenki megtalálja az érdeklődési körének megfelelőt.

Európai szabványoknak megfelelő játszóterek kialakítása

2015. évtől kezdve, köszönhetően a települési képviselőknek is, a város játszóterei folyamatosan szépülnek és bővülnek új elemekkel, illetve a meglévők is felújításra kerülnek.

Természetesen az új elemek már a mai kor európai uniós szabályozásának is mindenben megfelelnek.

2015-2019 között a játszóterekre fordított összeg összesen: 10.275.000 Ft, valamint további 10.000.000 Ft összegből műfüves foci pálya kialakítása történt meg.

Beiskolázási támogatás

Makó Város Önkormányzat-képviselő testülete úgy határozott, hogy minden makói állandó lakcímmel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező makói általános iskolába 2016. szeptember 1. napjától 1-8. évfolyamon tanuló iskolás gyermek részére 3000,-Ft értékű támogatást biztosít utalvány formájában. Az utalványok kizárólag makói papír-írószert üzletekben használhatók fel és kizárólag az iskolai tanulmányok folytatásához szükséges eszközökre, kellékekre fordíthatók.

Ezen támogatásra 2016. évben 5.496.000,-Ft-ot, 2017. évben 5.000.000,-Ft-ot fordított.

A támogatás összegét az önkormányzat 2018. évre 5000,-Ft-ra emelte így ebben az évben az 1653 gyermek ilyen formában történő támogatására 8.500.000,-Ft-ot fordított.

Nyári ingyenes gyermekétkeztetés

A települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

Makó Város Önkormányzat illetékességi területén jelenleg 464 gyermek részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, akik közül 261 gyermek jogosult a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére.

Mozgáskorlátozott játszótér kialakítása

Lakossági kezdeményezésre magánszemélyek, vállalkozások és az önkormányzat támogatásával 2017. májusában átadásra került városunkban az első mozgáskorlátozottak által is használható játszótér. A játszótér jó példa arra, hogy összefogással megteremthetők a mindenki számára egyformán szükséges jó életfeltételek. A kivitelezési munkálatokat az önkormányzat végezte el. A játszótéren többek között hinta, homokozó, és logikai játék is helyet kapott.

Ifjúsági Szintér létrehozása

2017. október 21-én megnyitotta kapuit az Ifjúsági Szintér. A Szintér hétvégente különböző, fiataloknak szóló tematikus programoknak ad otthont, míg a nyári szünetben hétköznaponként is értelmes elfoglaltságot, társaságot és felügyeletet biztosít a fiatalok számára.

Makó Számít Rád tanulmányi ösztöndíj

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2017. (III.17.) önkormányzati rendeletével hozta létre a „Makó számít rád” tanulmányi ösztöndíjat.

Az ösztöndíj célja a szakgimnáziumban, szakközépiskolában szakma és érettségi megszerzése érdekében, valamint a felsőoktatásban mesterképzés nappali tagozatán tanulmányokat folytató makói fiatalok számára a Makó városához történő kötődés erősítése, a tanulmányok ideje alatt felmerülő költség enyhítése és a makói hiányszakmákban az utánpótlás biztosítása.

Az ösztöndíj keretében a felsőoktatásban és a szakgimnáziumokban illetve szakközépiskolákban tanuló makói diákok részesülnek havi 30.000,-Ft támogatásban a tanulmányuk idejére, illetve bizonyos esetekben azt követően egy éven keresztül makói munkavállalásuk esetére.

Bursa Hungarica tanulmányi ösztöndíj

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása.

A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt.

A programban Makó Város Önkormányzata évek óta rendszeresen részt vesz és támogatja a közel 200 makói pályázót havi 5000,-Ft ösztöndíjjal. Ennek fedezetére a 2019-es költségvetésben 12.000.000,-Ft keretösszeget biztosított.

Család és KarrierPont működtetése

A Család és KarrierPont egy kezdeményezés egy olyan térségi munkaerő-piaci állapot kialakítására, amely a helyi megoldásokra és együttműködésekre alapozva megkönnyíti az atipikus munkavállalást és a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű nők munkaerő-piacra való gyorsabb visszatérését.

Az iroda segít az önismeret fejlesztésében, alapfokú informatikai képességek elsajátításában, önéletrajzírásban, illetve állásinterjúra való felkészülésben.

Sportfejlesztések

Az Erdei Ferenc téri sportkomplexumban sportlelátó és öltözők újultak meg a Marosmenti Futball Clubbal való együttműködés révén. A 403 millió forintos beruházáshoz az Önkormányzat 120 millió forintos önerőt biztosított.

Makói Erdei János Sportcsarnok is megújult a Kézilabda szövetségnek és a helyi egyesületnek köszönhetően.

A sportfejlesztéseknek köszönhetően az Almási utcai iskola tornaterme is megújult. Az Ovi-foci Közhasznú Alapítvány támogatásával és az Önkormányzat közel 3 millió forintos hozzájárulásával a Kálvin téri óvodában 12x6 méteres műfüves pálya telepítése valósult meg.

A Magyar labdarugó Szövetség által támogatott és az Önkormányzaton keresztül biztosított 5 millió forintos támogatással elkészült a Pulitzer sétányon egy 26x16 méteres térvilágítással ellátott műfüves pálya.

Ingatlangazdálkodás

2015. 09.30-án Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadta Lakáskonceptióját. A Konceptió feltárta a lakás-és helyiséggazdálkodás mindennapos problémáit, a hiányosságokat, egyben ütemtervet javasolt azok rövid- és hosszú távú megoldására. A Konceptió elfogadását követően haladéktalanul megkezdtük a problémák megoldását. Új lakásrendelet került elfogadásra, az ingatlanok állapotát felmértük, megkezdtük a kintlévőségek behajtását.

2016. évben felújítás 12 lakásra vonatkozóan

- Kézmosó és a WC kialakítás
- Új gerincvezeték és belső hálózat elektromos felújítás
- Lakáson belüli vízmérő beszerelés

2017. évben felújítás 12 lakásra vonatkozóan

- Belső festés
- Mennyezet szintig kémény javítás, belső térben füstgáz elevezető és tisztítónyílás csere
- Ajtó ablak csere, műanyag nyílászárókra
- Szellőztető beépítés
- Bejárati kapuk teljes rekonstrukciója
- Tűzvédelmi főkapcsolóval ellátott csoportos mérőhely kialakítása

2018. évben felújítás 12 lakásra vonatkozóan

- Teljes ingatlan hungarocell szigetelése
- Két udvart elválasztó fal építése
- 2018. évben került sor továbbá a Vásárhelyi u. 37. szám alatt két új bérlakás kialakítására a meglévő 1 ingatlan mellett, felújításukat követően pályázati eljárás keretében hasznosítottuk gyermekes családok részére.

Honvéd program keretében 14 önkormányzati tulajdonban lévő bérlakás teljes felújítása történt meg:

- energiahatékonysági felújítás
- utólagos hőszigetelés
- nyílászáró csere, elektromos felújítás, festés-mázolás, vizesblokkok felújítás
- a konyha beépített konyhabútorral, tűzhellyel lett felszerelve.

Valamint a korábban említett Fűrész utca 28. szám alatt kialakított fecskelakások felújítása is megtörtént.

Az üresen álló ingatlanok hasznosítása érdekében kiadványt jelentettünk meg, mely az ingatlanok főbb adatait tartalmazta. Ennek nyomán sikerült több ingatlant értékesíteni, bérbe adni, vagy új funkcióval hasznosítani.

Idegenforgalom, turizmusfejlesztés

Az idegenforgalmi adót 1997. évtől a szálláshelyet igénybevevő vendégek fizetik meg a szállás árában. A vállalkozó ezt a beszedett adót fizeti meg a havi bevallása alapján. Makó városában az adó mértéke 300.- Ft/fő/vendégéjszaka.

Városunkban jelenleg **77 szálláshely üzemel**, szemben a **Hagymatikum nyitásakori 15-tel**, a fürdő bővítésével ezen szolgáltatást nyújtó vállalkozások számának emelkedésével számolhatunk. A Hagymatikum nyitása óta a **vendégéjszakák száma több, mint ötszörösére emelkedett**, az újabb beruházással szintén vendégéjszaka szám emelkedést prognosztizálunk.

Idegenforgalmi adó bevétel alakulása:		
Adóév	Bevétel (Ft)	Vendégéjszakák száma
2011. év		9531
2012. év	2.266.800.-	10047
2013. év	2.595.328.-	12963
2014. év	4.331.056.-	16939
2015. év	9.067.886.-	34105
2016. év	10.886.930.-	41567
2017. év	11.530.611.-	43820
2018. év	13.622.364.-	54203

Szálláshelyek száma: 15 ről – 77-re nőtt, 5,1 szeres emelkedés

Vendégéjszakák száma: 9531-ről – 54203-re nőtt, 5,6 szeres emelkedés

Bevétel: 2.266.800.- Ft-ról - 13.622.364.- Ft-ra nőtt, 6 szoros emelkedés

A Magyar Kormány által támogatott Makovecz-program keretében **bruttó 9,5 milliárd forintból megvalósuló Hagymatikum fürdőbővítés, valamint új uszodakomplexum építése** után várhatóan mind a vendégéjszakák száma, mind pedig a az idegenforgalmi adóbevételek további jelentős emelkedést fognak mutatni, azonban a mostani számokból is már jól látszik, hogy helyes volt az az út, melyre Makó városa rálépett, hogy jövőjét az idegenforgalom fejlesztésében látta.

Makó Város Önkormányzata sikeresen pályázott a Magyar Turisztikai Ügynökség által vezetett konzorcium keretében a GINOP-1.3.4-17-2019-00011 azonosító számú „A Szeged-Makó turisztikai térség fejlesztése és pozicionálása” elnevezésű projekttel. A projekt keretében lehetőség nyílik a Szeged-Makó turisztikai desztináció lehetőségeinek feltérképezésére, attrakciók meghatározására és egy sajátos, turisztikai „brand” kialakítására.

Makó Város Önkormányzata elkötelezett a helyi szálláshelykínálat széleskörű bővítése mellett, melynek erősítése céljából sikeresen pályázott a Kisfaludy Turisztikafejlesztési Program keretében egy 4 csillagos szálloda terveinek az elkészítésére, ami egyedülálló módon a Hagymatikum fürdő területén kerülne kialakításra.

Építészeti arculat, az épített örökség megőrzése

Makó városa jelentős építészeti értékekkel rendelkezik, azonban sok ingatlan igen rossz állapotban volt. Ezek felmérése megtörtént. Célunk volt, hogy a városképi jelentőségű épületeinket felújítsuk, új funkciókkal lássuk el, a meglévő középületek, közösségi és szabadidős terek rekonstrukciója során megőrizzük az épített örökség értékeit.

A településfejlesztési koncepciót 2018-ban fogadta el Makó Város önkormányzat Képviselő-testülete, kötelező felülvizsgálata – jelen jogszabályi előírások mellett – legközelebb 2027-28-ban esedékes.

Integrált településfejlesztési stratégiát 2015-ben fogadta el az Önkormányzat, felülvizsgálata esedékes a következő választási ciklus első felében.

A településszerkezeti terv és a helyi építési szabályzat megalkotása folyamatban van, legkorábban 2019. decemberében kerülhet elfogadásra. Jelen jogszabályi környezetben a hatályos (2006-ban készült szabályozást) 2019. dec.31-ig lehet érvényesíteni. Várhatóan ezt a határidőt a jogszabályalkotó egy évvel meghosszabbítja az év végéig. A helyi építési szabályzat módosításai közel évente esedékesek (nem kötelező jelleggel, de a jelentkező fejlesztések ezt szükségszerűvé teszik).

Az arculati kézikönyv és a településképvédelmi rendelet 2018-ban került elfogadásra. Utóbbi módosítása szükséges a 2020-as évben a jelentkező fejlesztések és az elmúlt év gyakorlati tapasztalatai okán.

A településfejlesztési- és településrendezési dokumentumok összehangolása a valós fejlesztési szándékkal megkönnyíti a tervezett célok gördülékeny megvalósítását.

Célul tűztük ki a Makovecz-örökség ápolását, mely a Magyar Kormány szándékaival egyezett, több épületünk újulhatott, újulhat meg a Makovecz-program keretében.

Az építészeti arculat megőrzésében, ápolásában is jelentős eredményeket mutathatunk fel:

- Návay-szobor újraállítása (107.950.000,- Ft)
- Országzászló újraállítása (10.000.000,- Ft)
- Világháborús emlékművek felújítása (13.700.000,- Ft)
- Katonasírok felújítása (4.700.000,- Ft)
- Városháza dísztermének felújítása (25.000.000,- Ft)
- Levéltár épületének felújítása (150.000.000,- Ft)
- Zsidó Emlékjel és környezetének megújítása
- Székelykapu állítása (3.000.000,- Ft)
- Skanzen megújítása (5.000.000,- Ft)
- József Attila Városi Könyvtár megépítése (2,66 milliárd Ft)
- Hagymaház felújítása (130.000.000,- Ft)
- Sportcsarnok felújítása (70.000.000,- Ft)
- Nyugdíjas klubok felújítása (26.000.000,- Ft)
- Návay Lajos Középiskola homlokzatának felújításához nyújtott támogatás
- volt Kaszinó épületének tetőfelújításához az önkormányzati rész (12.500.000 Ft)

Mindezek mellett számos oktatási intézmény és egészségügyi szolgáltatásnak otthont adó épület újulhatott meg, melyeket a későbbiekben részletezünk.

Szintén az épített örökség megőrzése érdekében döntött úgy a Képviselő-testület, hogy Makó város településképvédelmi rendeletéről szóló 12/2018. (VII.31.) önkormányzati rendelete 43. § (1) bekezdése szerinti építmények, köztéri alkotások fenntartási, felújítási munkáinak támogatására, különösen az épületek közterületről látható homlokzatainak, tetőzetének felújítására, nyílászáróinak cseréjére, az építészeti értékek fenntartása, helyreállítása érdekében homlokzatfelújítási pályázatot hirdet. A pályázaton természetes személyek, illetve társasházak jelentkezését vártuk. A támogatás előfinanszírozott, vissza nem térítendő és a még el nem végzett munkákra adható. Mértéke nem lehet több, mint a bekerülési költség 50%-a, magáningatlanok pályázata esetén maximum bruttó 1.000.000,- Ft, társasházi közösség pályázata esetén maximum bruttó 3.000.000,- Ft. Makó Város Önkormányzata a 2019. évi költségvetésében erre 9.000.000,- Ft-ot különített el.

Környezetvédelem, parkosítás, fásítás és hulladékgazdálkodás

A környezetvédelem és hulladékgazdálkodás területén a legnagyobb hangsúly talán a szemléletformáláson van, megtanítani az embereknek a tudatosságot, az odafigyelést. Az önkormányzat programokkal, tájékoztatókkal hívja fel a lakosság figyelmét a környezettudatosságra.

A közterületek parkosítására új technológiát vezettünk be, évelő növények ültetésével elértük, hogy megújult képet mutatnak közterületeink, csökken a humán erőforrás igény és fenntarthatóbbak az ágyások. Célunk továbbra is az egységes városkép kialakítása.

2019. évben több, mint 1000 m² területen, 15 virágágyásban, 75 db virágosított ládában 34 fajta 7275 db egynyári és 900 db újonnan ültetett évelő növény díszíti a közterületeket. A fajták kiválasztásakor törekedtünk arra is, hogy magyar nemesítők által nemesített növényeket alkalmazzunk és így azok ellenállóbbak a betegségekkel és a kártevőkkel szemben.

Továbbra is meghirdetjük a Virágos Makóért városszépítő mozgalmat.

Kiemelt figyelmet fordítunk a város fáira. Makó város belterületén 5,4 ha, míg a külterületen 508,7 ha erdőterület található. A fák felmérése folyamatosan történik.

2019. évben fásítást végzünk, valamint a babafa programnak köszönhetően 2018-ig 3362 db fa ültetése valósult meg a város utcáin, terein.

A hulladékgazdálkodás területén is sikerült az elmúlt években eredményt elérnünk. Bevezettük a szelektív hulladékgyűjtést, mely havonta egy alkalommal az adott hónap első teljes hetének szállítási napján történik.

A biológiailag lebomló hulladék szállítása díjmentes Makó városban.

Lomtalanítás évente 4 alkalommal díjmentes. Az ingatlantulajdonossal egyedileg előre egyeztetett időpontban a háztartási lom (felesleges használati tárgyak, eszközök, bútorok) ingyenes háztól történő elszállítása biztosított.

Megkezdte működését a hulladék udvar és átrakó állomás a Földeáki úti volt szeméttelen.

Hulladékszállítási díj megfizetése alól a 65 éven felülieknek kedvezményt, mentességet biztosítottunk.

Civil szerveződés

Makó Város Önkormányzata 2016. évben alkotta meg az önkormányzati támogatásokról szóló 5/2016 (II. 11.) önkormányzati rendeletét, mely időponttól számítva Makó Város Önkormányzata minden év februárjában pályázatot ír ki a tevékenységét ténylegesen a településen folytató társadalmi szervezetek,

alapítványok, egyéb szervezetek számára, azok helyi működéséhez és tevékenységéhez biztosítandó önkormányzati - pénzbeli - támogatás nyújtására.

Makó Város Önkormányzata 2019. évi költségvetésébe az alábbi összegekkel tervezte a támogatásokat:

Szervezet	Támogatási keret
Civil szervezetek (művészeti csoportok, egyesületek)	6 millió
Sportszervezetek	26 millió

Ezen felül Makó Város Önkormányzata további támogatást nyújt a következők szerint:

Egyházak (Makón működő bejegyzett egyházközségek)	4 millió
Rendőrség, Mentőszolgálat, Katasztrófavédelem	3 millió
Polgárőrség	500 ezer

Az egyházak, a rendőrség, a mentőállomás, katasztrófavédelem és polgárőrség alanyi jogon jogosult a támogatásra, részükről pályázat benyújtása nem szükséges.

Továbbá Makó Város Önkormányzata 5 millió forintot különített el 2019. évi költségvetésébe a makói nyugdíjas klubok támogatására.

A civil- és sportszervezetek pályázatait, valamint a támogatási összegek évek szerinti eloszlása a következők szerint alakultak:

	Nyertes pályázatok száma	Támogatási összeg (Ft)
2016	24	17. 450. 000,-
2017	27	20. 137. 000,-
2018	33	20. 400. 000,-

A helyi közösségi és kulturális élet fejlesztése Makón c. pályázati felhívás keretében 6 pályázati felhívásban részesíti Makó Város Önkormányzata támogatásban a helyi civil- és sportegyesületeket. A pályázott és pályázható összeg a TOP-7.1.1-16 CLLD felhívásnak köszönhetően összesen 206 millió forint. A már kiírt felhívásokra 20 szervezet adott be projektmegvalósításra pályázatot.

Kiemelten fontosnak tartottuk, tartjuk a civil szervezetek támogatását, a társadalmi kohézió erősítését.

A városi rendezvények rendszeres résztvevői, állandó meghívottjai.

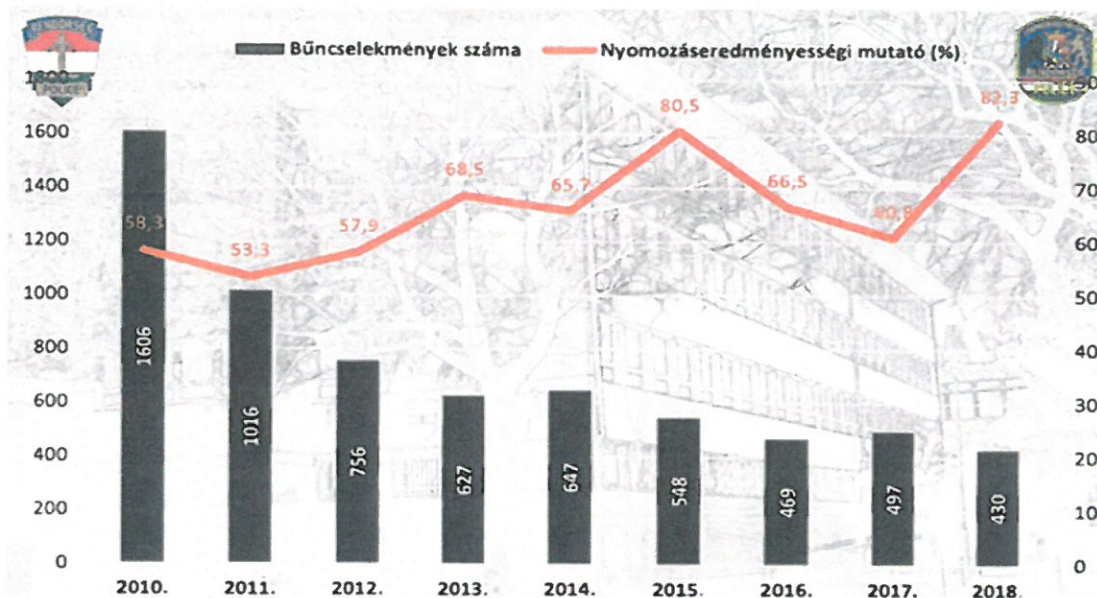
A 2019. évben a megnövelt keretből már 40 civil- vagy sportszervezet részére tudott önkormányzatunk támogatást biztosítani.

A támogatásokon túl az önkormányzat megtesz annak érdekében is mindent, hogy az elhelyezésükre szolgáló épületek méltó állapotba kerüljenek.

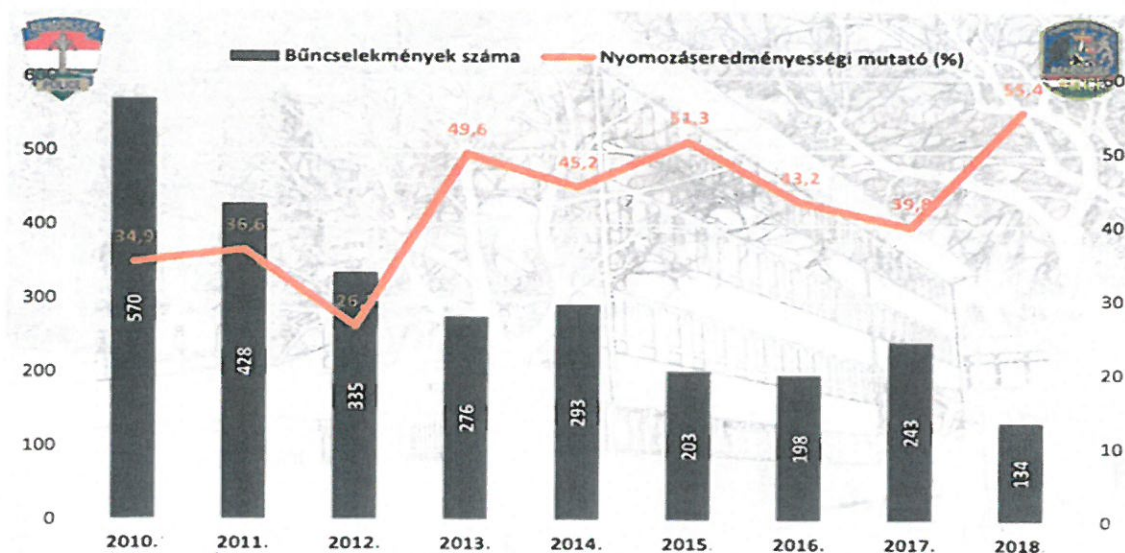
Bűnmegelőzési koncepció

A Makói Rendőrkapitányság éves beszámolóinak figyelemmel kísérése során látszik, hogy a város bűnelkövetési statisztikája folyamatosan javul.

Makó város területén rendőri eljárásban regisztrált bűncselekmények alakulása (2010-2018)

Makó város területén rendőri eljárásban regisztrált lopás bűncselekmények alakulása (2010-2018)

Önkormányzatunk évek óta támogatja a helyi rendőrséget, kiemelt figyelmet fordít erre is.

A város kamerarendszerének üzemeltetése, folyamatos karbantartása elengedhetetlen, de lehetőségeink szerint a bővítést is folyamatosan megvalósítjuk.

2019. évben 16 új kamera kihelyezése történt meg, amellett, hogy a meglévők esetében is igyekszünk az elavult berendezéseket lecserélni.

Makó Város Intézményrendszerének fejlesztései

Városfejlesztés

Távhő rekonstrukció

A Makói Városgazdálkodási Nonprofit Kft., mint engedélyes távhőszolgáltató 2017. október 30. napján pályázatot nyújtott be a KEHOP 5.3.17. kódszámú. „A távhő szektor energetikai korszerűsítése” című felhívásra, az NFP Nemzeti Fejlesztési Programiroda Nonprofit Kft-vel (mint vezető partnerrel), közös konzorciumban.

A 2018. február 06. napján kelt támogató levél értelmében a KEHOP Irányító Hatósága a kérelmünket támogatásban részesítette.

2018. március 14. napján került aláírásra a közreműködő/kedvezményezett NFP Nemzeti Fejlesztési Programiroda Nonprofit Kft., valamint a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Energetikai Projektek Végrehajtási Főosztálya, mint támogató között a Támogatási Szerződés.

A tender tervek alapján készített költségvetés, és a pályázat lebonyolításához kapcsolódó egyéb költségek alapján a projekt elszámolható nettó összköltsége: 774.015.682,- Ft.

A beruházás megkezdéséhez szükséges közbeszerzési eljárást a konzorcium vezető partnere megindította.

Városüzemeltetés

Az elmúlt 5 évben az Önkormányzat erejéhez mérten próbálta a kitűzött célok e tekintetben is megvalósítani.

Makói Városgazdálkodási Nonprofit Kft. Návay utcai telephelyének felújítása ugyan nem történhetett meg, de az Aradi utcai II-es telep felújítása mintegy 10.000.000,- Ft önerőből megvalósult.

A célok között szerepelt, hogy a közmunkások részére egy központ kerüljön kialakításra, mely alkalmas és méltó környezetet biztosít a feladatellátásra. E központ kialakítása a Szent János téren, a volt Galamb kollégiumban megtörtént.

Az elmúlt években a feladatok hatékonyabb ellátása érdekében sikerült egy seprűgépet, illetve egy önjáró grédert beszerezni, összesen mintegy nettó 5.000.000,- Ft értékben.

A játszóterek karbantartása, az eszközök folyamatos cseréje és pótlása is megtörtént.

A Petőfi parki játszótéren 1 db kötélpálya újjáépítése, illetve a meglévő játszótérhez integrálva mozgáskorlátozottak számára 2017-ben játszótér kialakítása történt meg, melynek keretében a játszótér 5 darab játékelemmel bővül:

A Sírkert utcai játszótéren 1 db mérleghinta, 1 db homokozó és 1 db rugós játék fejlesztése történt.

A Vásárhelyi utcai játszótéren drótkerítés és sövény telepítése valósult meg.

Pulitzer sétányon meglévő játszótérnél műfüves sportpálya került kialakításra.

Patai téri játszótéren 1 db ufó forgó és 1 db mókuserék lett kihelyezve.

Kelemen L. utcai játszótéren ivókutat alakítottunk ki.

A Ráday ltp.-nél lévő játszótér zöld sövényvel lett körbekerítve.

A Bajcsy Zs. lakótelepen található játszótéren történt fejlesztések: 1 db mérleghinta, 1 db kétülékes lengőhinta, 1 db mókuserék, 1 db polyball, 1 db ivókút.

A Huszár utcai játszótéren a kötélalagút újratelepítése valósult meg.

A Kölcsey utcai játszótér kialakítása során telepítettünk rugós zsiráfot, csúszdaállványt hintával, kétülékes lengőhintát, kombinó mászókat és mókuseréket.

A Szent István téri játszótér fejlesztése során kombinó mászóka, kétülékes lengőhinta és mókuserék kihelyezése történt meg.

A Tömörkény ltp. játszótérének négyszögletű mászótorony, homokozó és piruett került kihelyezésre.

A Kassai utcai játszótér fejlesztése során 1 db csúszdavár és 1 db kétülékes lengőhinta került kihelyezésre.

A Juhász Gyula téri játszótéren lengőgerendát és négyülékes mérleghintát helyeztünk ki, valamint nyomós kutat létesítettünk.

A játszótérekre fordított összeg összesen az elmúlt 5 évben 10.275.000,- Ft, valamint további 10.000.000,- Ft értékben műfüves pálya került kialakítására.

Ezen fejlesztéseken túl a jégpálya áramellátása is megoldódott az áram végleges lekötésével.

Piac

Makó Város Önkormányzata TOP-1.1.3-16-CS1-2017-00012 kódszámú projekt kapcsán a Makó városi piac tetőszerkezetének és infrastruktúrájának rekonstrukciója fejlesztésre bruttó 249.999.999,- Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült, valamint további bruttó 150.000.000,- Ft önerő került bevonásra a projekt teljes megvalósítása érdekében.

A beruházás keretében a telken működő piac funkció jellegében és volumenében megmaradt, tervszerinti egységes megjelenésű, oldalról új nyitott lefedés készült. A meglévő, már lefedett rész új fedése mellett terveztük a bejárat mögötti rész lefedését is. A lefedéshez és a felújított Deák Ferenc utcai képhez igazodóan új bejárat kapu építmények készültek a Deák Ferenc és a Hajnal utca felől.

Információszolgáltatás

2015 évben jogos igényként merült fel a jól átlátható, tartalmas **hírportál létrehozása az interneten**, melyet az év elején meg is valósított a Makói Televízió, ahogyan annak lehetőségét is biztosítja, hogy az adásba kerülés után az anyagok visszanezhetők legyenek a makotv honlapján. Ezek a video megosztó portál (www.youtube.com) és

egy közösségi portál (www.facebook.hu) elérhetőek. Csatorna 2015 óta digitális archívumként működik, hiszen híradós és magazinós anyagaink mind visszanezhetők.

2015 őszén Makó Város Önkormányzatnak, mint tulajdonosnak köszönhetően a Televízió szerkesztősége és stúdiója átköltözött a felújított Hollósy Kornélia utcai épületbe.

2015 óta a Televízió a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa és a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap a Magyar Média Mecenatúra Program pályázatán részt vesz. Ennek köszönhetően TV ALLANDO hírműsor és kulturális magazin kategóriában 5 esztendő alatt közel 36 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesült.

2015 óta minden évben a televízió szakmai munkáját elismerésekkel díjazták rangos hazai és nemzetközi fórumokon.

A 2014-es évben XXI. század műsorkészítési **technika** nem állt rendelkezésre, hiszen a cég két kamerája így ezek elavultak a mai televíziózás feltételeinek nem feleltek meg. Megkezdődött a technikai fejlesztés évről évre. 2015-ben a költözéshez szükséges berendezéseket és irodai eszközöket vásároltunk. 2016-ban a stúdió berendezéshez és új arculat kialakításához szükséges eszközök beszerzése történt, emellett az adáslebonnyolításhoz szükséges V-MIX rendszer, ENCODER és kamera beszerzése történt, ugyancsak ebben az évben egy Peugeot Partner szolgálati gépjármű került vásárlásra. 2017-ben munka állomás bővítése, két kamera köztük egy drón vásárlása történt meg. 2018-ban kitelepüléshez szükséges kellékekre és műszaki eszközökre ruháztunk be.

A televíziózás terén az országban, minőségi technológiaváltás történt, ezáltal mindenhol **megszűnt az analóg földfelszíni /antennával fogható/sugárzás**. A Makói Városi Televízió adása 2016-tól kezdődően Invitel IP TV platformon keresztül közel 94 000 háztartás számára elérhető, a GYOPÁROSI KÁBELTELEVÍZIÓ Kft. szolgáltatásának köszönhetően, a Makói Városi Televízió közel 30 településen hozzávetőleg 18.000 háztartásban van jelen. 2018 óta Magyar Telekom Nyrt. műsorszolgáltató csatornakiosztásába bekerült a Makói TV adása így hozzávetőleg újabb 50 000 háztartás nézheti műsorainkat. A UPC szolgáltatójával a tárgyalások jelenleg is tartanak.

Intézményi ellátórendszer

Egészségügy

Ahogy Magyarországi Kormány, úgy Makó Város Önkormányzata is az elmúlt 5 évben kiemelt figyelmet fordított az egészségügyi ellátórendszer fejlesztésére. Részben megújultak és részben megújulnak a házi orvosi, a házi gyermekorvosi és a fogorvosi rendelők.

Magyarország Kormánya 2010 után a rendszerváltás óta a legnagyobb, több mint 500 milliárdos fejlesztést hajtott végre az egészségügyben. Országszerte épültek, illetve újultak meg kórházak és szakrendelők. A legnagyobb volumenű fejlesztések a konvergencia régiókban - Budapesten és Pest megyén kívül - zajlottak. Így ma már a vidéki kórházak jelentős részében 21. századi körülmények között gyógyulhatnak a betegek. A kormány 2010 óta több körben béremeléseket hajtott végre. 2012 és 2013 után 2016-ban egy újabb többéves béremelési program indult el, amelynek során több mint 97 ezer egészségügyi dolgozó részesült jelentős béremelésben. Az egészségügyi szakdolgozók négy lépcsős béremelése során 2016 szeptemberétől átlagosan 26,5, majd 2017 novemberétől 12 százalékos béremelést kaptak. 2018-ban és 2019-ben pedig újabb 8-8 százalékos emelésre számíthatnak a szakszervezetekkel kötött megállapodás szerint. A szakorvosok és kórházi szakgyógyszerészek 107, illetve 100 ezer forintos alapbéremelést kaptak 2016-ban és 2017-ben, a rezidensek pedig 50 ezer forintos emelésben részesültek. Alapbéremelés történt, a különböző pótlékok pedig tovább emelik a kereseteket.

A Kistérségi központi ügyelet működtetése, fejlesztése

2015. július - csontsűrűség és boka-kar index mérő műszerek beszerzése a Csongrád Megyei Egészségügyi Ellátó Központ Hódmezővásárhely-Makó számára 3.447.660,- Ft értékben. 2015. szeptember - a központi orvosi ügyelet gyermekorvosi rendelője a Makó, Kórház utca 2. szám alatti szakrendelőből a Makó, Hollósy Kornélia utca 2/A. szám alatti rendelőbe költözött át.

2015. október - a központi orvosi ügyeletben dolgozók óradíja megemelésre került. Orvosok esetében hétköznapi 2.300 Ft-os illetve hétvégi és ünnepnap 2.500 Ft-os óradíj. Asszisztensek és gépkocsivezetők esetében 1.050 Ft-os nappali és 1.100,- Ft-os éjszakai óradíj került bevezetésre.

2015. október - A Makói Kistérség Többcélú Társulása és a Csongrád Megyei Egészségügyi Ellátó Központ között megállapodás született a színvonalas gyermekorvosi alapellátási ügyelet biztosítása érdekében szakorvosi konzílium biztosítására.

2017. január - eszközbeszerzés: navigációs rendszer, otoscop, EKG csipesz, mellkasi szívóelektróda.

2017. december - a központi orvosi ügyeletben dolgozó orvosok esetében az addigi hétköznapi 2.300,- Ft-os illetve a hétvégi és ünnepnap 2.500 Ft-os óradíj megemelésre került hétköznap 2.700 Ft-os, illetve pihenő-, és ünnepnapon 3.100 Ft-ra.

2017. december - az orvosi ügyelet számára a Makói Kistérség Többcélú Társulása 200.000 forintosos biztosított eszközbeszerzésre, többek között vérnyomásmérőre, pulzoximéterre, illetve bútorokra.

2017. december - a Makói Kistérség Többcélú Társulása döntést hozott az ügyeleti rendelő akadálymentesítéséről, melyre 400.000 forintot biztosított.

Rendelőintézetek felújításai

Újvárosi rendelő felújítása

A beruházás keretében megvalósult az ingatlan teljes homlokzati hőszigetelése, továbbá az ingatlan akadálymentesítése.

Gyermekorvosi rendelő

- fűtésrendszer rekonstrukciója keretében a régi gázkazán cseréje valósult meg,
- felújításra került a külső gyermekkocsi tároló.

Felnőtt orvosi rendelő

- a felújítás keretében megvalósult az ingatlan teljes épületgépészeti
- és elektromos rendszerének felújítása,
- megújultak a belső burkolatok,
- teljes nyílászárócsere.

A beruházás teljes költsége br. 33 250 000 forint, amit az Önkormányzat saját költségből valósított meg.

Hollósy Kornélia utcai rendelő kialakítása

A beruházás keretében 5 fogorvos, 2 gyermek házi orvos, 2 felnőtt házi orvos, 2 védőnő valamint az ügyeleti gyermekrendelő elhelyezése valósult meg. A beruházás teljes költsége bruttó 6 000 000 forint, amit az Önkormányzat saját költségből valósított meg.

Kálvin utcai rendelő felújítása

A beruházás keretében a korábbi rendelő épülete helyett egy teljesen új, a kor követelményeinek megfelelő épületbe kap helyet a 4 házi orvos-, 2 gyermekorvos-, 1 fogorvosi körzet, védőnői - tanácsadó hálózat és a egy közforgalmi gyógyszertár. A beruházás tervezett építésztervezői becsült költsége br. 430 000 000 forint. A beruházás tervezett befejezése 2020. december 31.

Makó-Rákos rendelő

A rendelő a lakossági igényeknek megfelelő belső burkolatot kapott, megújult a szociális rész, illetve a rendelőhöz bevezető járdaszakasz. A beruházás 2019. szeptemberével készült el.

Mindezek mellett a Tulipán utcai házi orvos rendelő felújítása tárgyában az Önkormányzat pályázatot nyújtott be a Belügyminisztérium által meghirdetett forrásra, melynek elbírálása folyamatban van.

A Város további egészségügy terén elért eredményei:

- A tüdőgondozó beköltözött a kórház épületébe.
- Együttműködünk a Makói Kistérségi Egészségfejlesztési Iroda által szervezett programok megvalósításában, lakosság körében történő népszerűsítésében.
- Javultak a házi orvosok munkafeltételei.
- A gyógyfürdői ellátásra és gyógyszertámogatásra 25 millió forintot fordítottunk.
- A város komoly szerepet vállalt a makói kórház mögötti parkoló megújításában.

Oktatás

Makó Város Önkormányzat és az itt élők számára is kiemelten fontos kérdés, hogy gyermekeink milyen körülmények között töltik mindennapjaikat, milyen körülmények között tanulnak. Ezért is fordít az Önkormányzat annak ellenére

kiemelt figyelmet az oktatási intézmények állapotára, hogy legtöbb esetben nem az Önkormányzat azok fenntartója.

A Galamb József Mezőgazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskolában 350 millió Ft-ból megtörtént a fő- és udvari épület energetikai korszerűsítése, nyílászárócsere történt, fűtéskorszerűsítést végeztek 42 Ft-ból, valamint további 100 millió Ft-ból elkészült az iskola főkupolájának és a tornaterem feletti rész tetőszerkezetének felújítása, 4 tantermet teljesen korszerűsítettek és új könyvtárat avattak.

Kívül-belül megújult a HSZC Návay Lajos Szakgimnázium és Szakközépiskola, újjászületett a homlokzat, 6 tanterem teljes felújításon esett át, napkollektorokat szereltek fel és elkészült a rekortán pálya. Megtörtént a Bajza utcai telephely felújítása is. Az épület informatikai hálózatot és új elektromos hálózatot kapott, felújították a tornatermet és 8 tantermet, valamint mindkét épületben új bútorok beszerzésére került sor.

Épületenergetikai fejlesztés, napenergia hasznosításával kombinálva történt a SZIGNUM új épületében, a Juhász Gyula Gimnázium és Szakképző iskola elektromos és világítási rendszerének rekonstrukciója történt meg, valamint fejlesztették a könyvtári infrastruktúrát, innovatív iskolafejlesztést valósítottak meg a Juhász Gyula Református Gimnázium és Szakképző Iskolában. További fejlesztésként újabb épületszinttel, interaktív lőtérrel és kivilágítható, szabadtéri sportpályával fog bővülni az intézmény.

1,4 milliárd Ft-ból újul meg a Makói Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Almási Tagintézménye, melynek keretében egy új 16 tanteremből, csoportszobákból és tanári, valamint egyéb helyiségekből álló épület létesül, amihez sport- és játszóudvar is csatlakozik majd.

Közel 150 millió Ft-ból újul meg a Makói József Attila Gimnázium. A projekt keretében új eszközökkel szerelik fel a kémia és fizika termeket, új sportudvar létesül és megújul a tornaszoba, illetve részben néhány tanterem is. Az épületben kialakításra kerülnek új kiszolgálóhelyiségek, kicserélik a nyílászárók egy részét, valamint elhárítják a föltárt földéhibát is.

A jövőben a magyar kézilabda sport utánpótlás-nevelésének egyik bázisa lehet Makó. Kézilabda munkacsarnok épül a Szikaszai György Református óvoda és Általános Iskola közvetlen szomszédságában. A 800 m² alapterületű pályával, 150 fős lelátóval, öltözőkkel és edzőteremmel rendelkező sportcsarnok a Magyar Kézilabda Szövetség és Magyarország Kormányának közös programja keretében, 650 millió Ft-os támogatásból épül.

A Szikaszai György református Óvoda elhelyezésére 855 m² alapterületű új óvoda épül, amelyet mind az energetikai besorolása, mind az akadálymentesítése a kor legmodernebb pedagógiai intézményei közé emel.

Hamarosan kezdetét veszi a Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda Zrínyi utcai épületének fejlesztése 54 millió, illetve a Tulipán utcai óvoda újjáépítése 32 millió Ft-ból.

Közművelődés

Makó város Önkormányzata 2015-ben döntött új városi könyvtár építéséről, környezetének rehabilitációjáról, melyet követően a 2006/2015. (XII.29.) Korm. határozat értelmében a Makovecz-épületek tervezésére 300 millió Ft támogatásban részesült a város. Az 1850/2016. (XII.23.) Korm. határozat alapján a beruházás megvalósítására a Makovecz Alap terhére 2,66 milliárd Ft forrást biztosított Magyarország Kormánya. Az alapkőletételre 2017. február 17-én került sor.

Az új épület 3 szinten, 1840 m²-en épült meg, átadása 2019. május 14-én történt.

Az új Makovecz Imre által tervezett városi könyvtárat, olyan közösségi térré alakítottuk ki, ahol az emberek nemcsak dokumentumokat kölcsönöznek, hanem jól érzik magukat, ahova szívesen térnek be. Tulajdonképp ez lehet a könyvtárak újraértelmezett szerepe a 21. században. Bővül a szolgáltatásaink száma, mivel a kiszolgált terméink száma is megnövekedett. Több klub szobával rendelkezünk, melyek egy időben más-más foglalkozásnak, rendezvénynek ad helyet.

A Gazdaságfejlesztési Program megvalósítása

A programban meghatározott alapvető célok az önkormányzati ciklus alatt megvalósultak. Vannak olyan stratégiaiilag meghatározó fontosságú feladatok, amelyek előkészítése az előzetes becsléseknél több időt vettek igénybe, de ezen feladatok előkészítése is lezajlott, sőt egyesek már a megvalósítást közvetlen megelőző megindított közbeszerzési eljárás ajánlattételi szakaszában állnak. Azonban ezen feladatok szakszerű végrehajtása már a következő képviselő-testület feladata lesz.

Az önkormányzat által meghirdetett program a város lakossága és vállalkozói, civil szervezeti iránt érzett felelősség és biztonság megteremtése jegyében fogalmazódott meg és a megvalósítás is ezt tükrözte. Valamennyi fejlesztés az érintettek folyamatos bevonásával, felmerülő esetleges igényeik kielégítésével valósított meg az önkormányzat.

Az uniós és az állami támogatások mellett jelentős összeget fordított az önkormányzat saját forrásból is a város értékeinek ápolására, vonzerejének növelésére és lakosságmegtartó képességének erősítésére. A civil szervezetekkel történő szoros együttműködés, a lakossági igények folyamatos kielégítése, a városi szociális-, egészségügyi ellátó intézményeken végzett jelentős fejlesztések, a város gazdasági erejének stabilizálása a vállalkozások támogatásával, a város turisztikai vonzerejének növelésével mind azt a célt szolgálják, hogy a város lakossága egy törődő várost tudhasson maga mellett, egy olyan várost ami stabilitást, kiszámíthatóságot és biztonságot nyújt az itt élő családoknak.

A következő képviselő-testületnek alapvetőlegesen a jelen ciklusban meghatározott eszmék, kialakított „közszolgáltató” önkormányzati értékrend mentén kell a megkezdett beruházásokat folytatni és innovatív módon, de a szakmaiságot mindig szem előtt tartva kell a jövőben városfejlesztési célokat a lakossággal, a lakosságért meghatározni és véghezvinni.

1. sz melléklet

2014-2019 támogatási források

Pályázat címe	Támogatás	Pályázati Azonosító
Járási szintű Esélyteremtő-programterv elkészítése és a területi együttműködés erősítése a Makói járásban	21 819 882	ÁROP 1.A.3-2014
Megújuló Csipkesor	280 000 000	TOP-2.1.2-15-CS1 - Zöld város kialakítása
MAKÓ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ASP KÖZPONTHOZ VALÓ CSATLAKOZÁSA	9 000 000	KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16 - Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez
A makói ipari park bővítése	200 000 000	TOP-1.1.1-15-CS1 - Ipari parkok, iparterületek fejlesztése
Makó Honvéd városrészének megújítása	219 000 000	TOP-5.2.1-15-CS1 - A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok
Kerékpárút kialakítása Makó és Maroslele között	399 998 794	TOP-3.1.1-15-CS1 - Fenntartható települési közlekedésfejlesztés
Megújuló Csipkesor	280 000 000	TOP-2.1.2-15-CS1 - Zöld város kialakítása
NŐI INFORMÁCIÓS ÉS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT LÉTREHOZÁSA MAKÓN A CSALÁD-MUNKA ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA CÉLJÁBÓL	200 000 000	EFOP-1.2.9-17 - Nők a családban és a munkahelyen
Honvéd városrészi központ építése	730 000 000	TOP-4.3.1-15-CS1 - Leromlott városi területek rehabilitációja
A helyi közösségi és kulturális élet fejlesztése Makón	55 794 060	TOP-7.1.1-16 - Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés a városi helyi közösségi fejlesztési stratégiához kapcsolódva
Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben – kedvezményezett térségek - Értékközvetítés a Makó-térségi közösségekben	498 499 349	EFOP-1.5.3-16 - Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek
Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben – kedvezményezett térségek - Esélyteremtés a gyermekekért - közszolgáltatások fejlesztése a Makói kistérségben	499 018 346	EFOP-3.9.2-16 - Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek

Igazgyöngyök útja, Makó	220 000 000	TOP-1.2.1-16-CS1 - Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
A makói ipari park bővítése II. ütem	200 000 000	TOP-1.1.1-16-CS1 - Ipari parkok, iparterületek fejlesztése
Makó városi piac tetőszerkezetének és infrastruktúrájának rekonstrukciója	249 999 999	TOP-1.1.3-16-CS1 - Helyi gazdaságfejlesztés
Makó külterületen lévő tanyák háztartási léptékű szigetüzemű és hálózatra kapcsolt villamos energia rendszerének kiépítése	44 010 255	VP6-7.2.1.4-17 - A kisméretű infrastruktúra valamennyi típusának létrehozása, fejlesztése vagy bővítése terén megvalósuló beruházások támogatása, beleértve a megújuló energiával és az energiamegtakarítással kapcsolatos beruházásokat is
"Menjünk mi is múzeumba"	23 378 994 Ft	EFOP-3.3.2-16 - Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért
Makó város Távhőrendszerének rekonstrukciója	387 007 841	KEHOP-5.3.1-17 - Távhő-szektor energetikai korszerűsítése
„A Szeged-Makó turisztikai térség fejlesztése és pozicionálása”	27 000 000	GINOP-1.3.4-17-2019-00011
Szállodatervezés	150 000 000	Szállodatervezés
Makovecz hagyaték gondozása	9 500 000 000	Hagyamatikum bővítés-, és uszodakomplexum kialakítása
Makovecz hagyaték gondozása	600 000 000	Páger rendezvényház kialakítása, 1850/2016. (XII.23.)
Makovecz hagyaték gondozása	130 000 000	Hagymaház felújítás, 1850/2016. (XII.23.)é
Makó és Térsége Ivóvízminőség-javító Projekt II. szakasza	559 500 000	KEHOP-2.1.4-15-2017-00006
III. Új, kiegészítő szakasz a Makó és Térsége Ivóvízminőség-javító Projekt	950 000 000	KEHOP-2.1.4-15-2017-00006
Korona szálló kucsprojekt	137 000 000	TOP-7.1.1-16 - Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés a városi helyi közösségi fejlesztési stratégiához kapcsolódva
Civil szervezetek támogatása	206 000 000	TOP-7.1.1-16 - Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés a városi helyi közösségi fejlesztési stratégiához kapcsolódva
Makovecz hagyaték gondozása	2 660 000 000	József Attila Városi Könyvtár új épülete és környezetébe tartozó utcák rehabilitációja, 1850/2016. (XII.23.) és az 1851/2016. (XII.23.)
Makovecz hagyaték gondozása	300 000 000	Tervezési feladatok, 2006/2015. (XII. 29.) Korm. határozat – vissza nem térítendő támogatás tervezési feladatok ellátására
Makovecz hagyaték gondozása	406 400 000	Hagyamatikum II. tervezési feladat

Levéltár felújítása	130 000 000	1447/2017. (VII.7.) Korm határozat
Almási utcai tornaterem felújítása	23 912 279	TAO-pályázat
Műfüves pálya kialakítása a Pulitzer sétányon	10 741 744	TAO-pályázat
Városi Sportcsarnok felújítása	50 000 000	TAO-pályázat
Makói paktum - helyi foglalkoztatási együttm.	474 000 000	TOP- 5.1.2-15-CS1-2016-00002
Nem vagy egyedül, avagy óvodai és iskolai szociális segítség fejlesztése	39 950 914	EFOP-3.2.9-16-2016-00037-
Kézilabda munkacsarnok kialakítása (Justh Gy u.)	762 000 000	1278/2017. (VI.2.)
Zsidó temetőhöz út építése	96 700 000	„Magyar Zsidó Örökség Útja Kelet-Magyarországon – Orthodox Zsidó Emlékhelyek Bemutatása” a GINOP-7.1.4.-16-2016-00002
Ford fal	5 000 000	68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet 4. § (2)
Külterületi utak felújítása	114 228 081	VP6-7.2.1-7.4.1.2-16
Erdei Ferenc téri sportpálya	280 000 000	TAO támogatás
Összesen	22 129 960 538	